

NOTATKA / NOTE

Konarek *Phryganophilus auritus* MOTSCHULSKY, 1845 (Coleoptera: Melandryidae) w Biebrzańskim Parku Narodowym

Phryganophilus auritus MOTSCHULSKY, 1845 (Coleoptera: Melandryidae) in Biebrza National Park

Jan TATUR-DYTKOWSKI

ul. Żonkilowa 28, 05-830 Urzut, e-mail: tatur.dytkowski@gmail.com

ABSTRACT. *Phryganophilus auritus* is considered rare and relic species. It is recorded from Biebrza National Park for the first time in two localities in the middle and the northern basin.

KEY WORDS: false darkling beetles, saproxylic, NE Poland.

Phryganophilus auritus MOTSCHULSKY, 1845 związany jest z lasami o charakterze naturalnym, przy czym zaliczany jest do reliktywów lasów pierwotnych i uznawany za rzadkość (BURAKOWSKI i in. 1987, KUBISZ i in. 2014). Gatunek umieszczony został na Czerwonej Liście Gatunków Zagrożonych z kategorią VU – narażony (PAWŁOWSKI i in. 2002). Nieliczne obserwacje konarka w jego środowisku związane są z jego bardzo skrytym trybem życia.

Zasięg gatunku ograniczony jest do wschodniej części Europy środkowej, sięgając po Syberię. W Polsce *P. auritus* dotychczas podany został z Dolnego Śląska, Górnego Śląska, Beskidu Wschodniego, Beskidu Zachodniego, Gór Świętokrzyskich, Niziny Mazowieckiej, Niziny Sandomierskiej, Podlasia, Pojezierza Mazurskiego, Puszczy Białowieskiej, Wyżyny Krakowsko-Wieluńskiej, Wyżyny Małopolskiej (BURAKOWSKI i in. 1987, KUBISZ i in. 2014).

Konarka odnaleziono dwukrotnie na Pojezierzu Mazurskim w trakcie prowadzonych badań na terenie Biebrzańskiego Parku Narodowego:

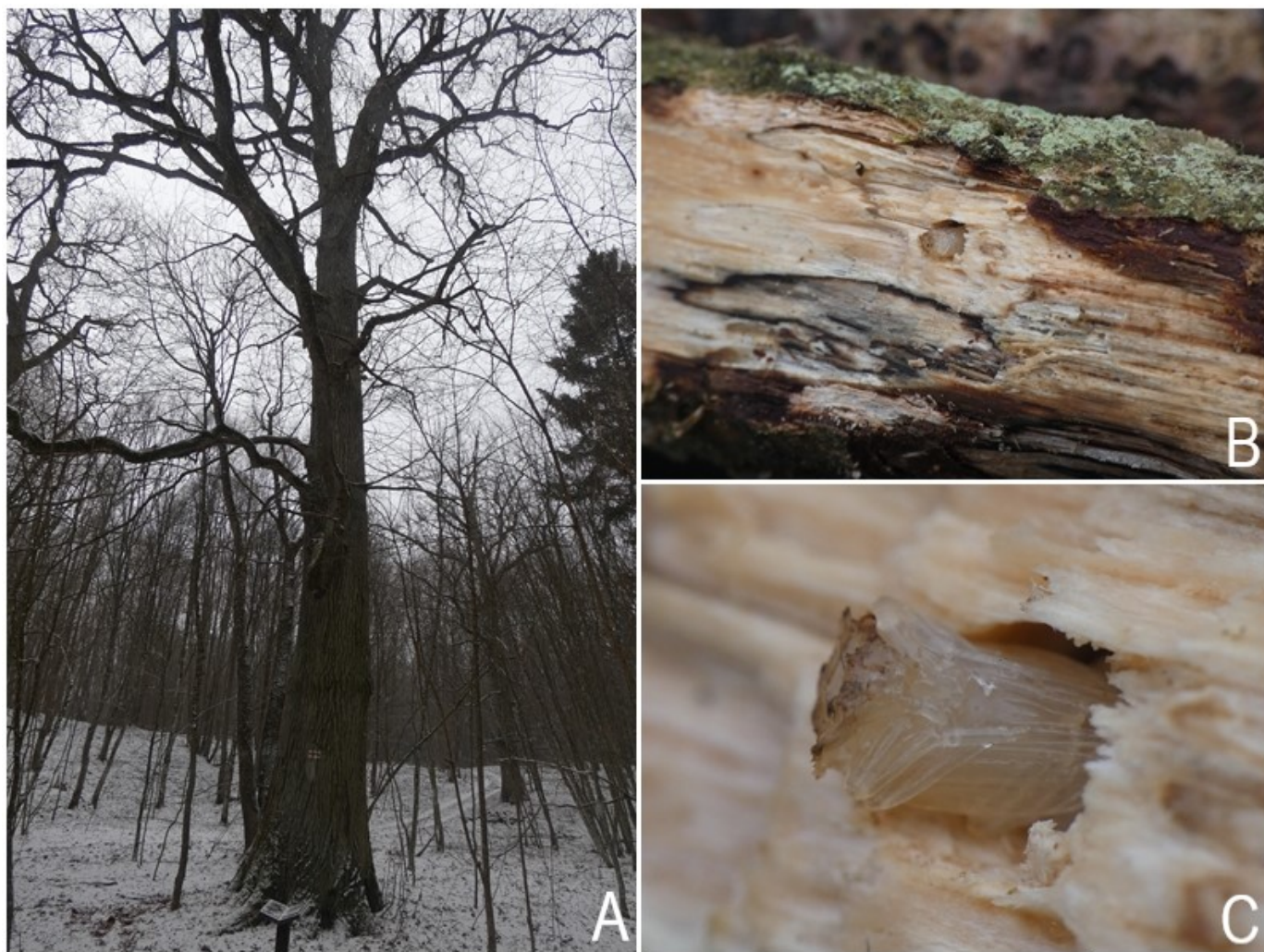
- FE24 Grzędy, Uroczysko „Dęby”, Basen Środkowy, 28 III 2023, 1 ex., z poczwarki w zagrzybionej gałęzi (Ryc. B-C) z korony pomnikowego dębu szypułkowego *Quercus robur* L. "Henryk" (Ryc. A) zebranej 5 III 2023, leg. J. TATUR-DYTKOWSKI,
- FE45 Las Trzrzeczki, Basen Północny, 8-12 IV 2024, 2 exx., z zagrzybionego konara grabu zwyczajnego *Carpinus betulus* L. zebranej 4 III 2024, leg. J. TATUR-DYTKOWSKI.

Gatunek nie był wcześniej podawany z Biebrzańskiego PN, choć zapewne jest szerzej rozszedłony w jego granicach. Niemniej coraz częstsze, długotrwałe susze mogą negatywnie wpływać na rozwój grzybów porażających drewno, z którymi larwy konarka są obligatoryjnie związane.

W trakcie badań korzystano z zezwoleń nr 17/O/2023 i 5/O/2024 w ramach projektu „Biebrza po pożarze – ocena i monitoring zmian stanu wybranych elementów przyrodniczych Biebrzańskiego Parku Narodowego w następstwie pożarów”.

PIŚMIENNICTWO

- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1987. Chrząszcze – Coleoptera. Cucujoidea, część 3. Katalog Fauny Polski, XXIII, 14: 1-309.
- KUBISZ D., IWAN D., TYKARSKI P. 2014. Tenebrionoidea: Tetratomidae, Melandryidae, Ripiphoridae, Prostomidae, Oedemeridae, Mycteridae, Pythidae, Aderidae, Scraptiidae. Critical checklist, distribution in Poland and meta-analysis. Coleoptera Poloniae, Vol. 2. University of Warsaw – Faculty of Biology, Natura Optima Dux Foundation. 470 ss.
- PAWŁOWSKI J., KUBISZ D., MAZUR M. 2002. Coleoptera Chrząszcze. (ss. 88-110) [W:] GŁOWAŃSKI Z. (red.). Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków. 155 ss.

Ryc. Biebrzański PN, Grzędy: A – pomnikowy dąb „Henryk”, Uroczysko „Dęby”, B, C – zagrzybiony konar z korony z poczwarką *Phryganophilus auritus*, 5 III 2023 (fot. J. TATUR-DYTKOWSKI).

Fig. Biebrza NP, Grzędy: A – monumental oak „Henryk”, „Dęby” natural landmark, B, C – bough overgrown with fungi from the canopy with *Phryganophilus auritus* pupa, 5 III 2023 (photos J. TATUR-DYTKOWSKI).

Wpłynęło: 10 grudnia 2024
Zaakceptowano: 24 kwietnia 2025